

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

E-NOVICE / JANUAR 2022

www.facebook.com/szotk

www.zadihaj.net

www.nvozdravje.si

VSEBINSKA MREŽA »NVO VARUJEJO NAŠE ZDRAVJE«

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

NOVICE MREŽE NVO ZA ZDRAVJE IN OSTALE NOVICE

[Sprejem pri predsedniku RS Borutu Pahorju](#)

15. 12. 2021 je g. Borut Pahor, predsednik Slovenije, na Brdu pri Kranju sprejel predstavnice in predstavnike humanitarnih organizacij. Dogodka se je udeležila tudi predsednica SZOTK, Mihaela Lovše. Ob tej priložnosti je zaprosila za podporo Strategije Slovenija brez tobaka 2021–2030, ki je še v medresorski obravnavi. Za želeno se zavzemajo tudi NVO.

[Moja nekadilska zaobljuba, ankete za šolarje in dijake](#)

SZOTK vabi vse šolarje in dijake, da podpišejo **Mojo nekadilsko zaobljubo** in se s tem zavežejo, da ne bodo kadili. Prosimo, da posredujete povezavo mladostnikom in otrokom v vašem življenju. Šolarje in dijake vabimo tudi k izpolnitvi **anket o kajenju**.

Povezave lahko najdete tukaj:

[Moja nekadilska zaobljuba](#) | [Anketa za osnovne šole](#) | [Anketa za srednje šole](#)

[Oprema informacijsko-komunikacijske točke v Pušči](#)

V mesecu decembru 2021 so predstavniki SZOTK opremili informacijsko-komunikacijsko točko v romskem naselju Pušča z zdravstveno-vzgojnim gradivom SZOTK in NIJZ. V romskem naselju potekajo mesečne delavnice na področju opuščanja kajenja in zmanjšanja rabe alkohola.

[Povračilo stroškov nakupa hitrih testov za samotestiranje za NVO](#)

Nevladne organizacije so upravičene do pomoči za nakup hitrih testov za samotestiranje za COVID-19 v višini 92,50 evrov za vsakega delavca, ki se mora samotestirati, kot to določajo predpisi za preprečevanje in obvladovanje okužb s COVID-19. Med delavce sodijo osebe, ki na kakršni koli pravni podlagi opravljajo delo pri nevladni organizaciji, vključno s študenti ter prostovoljci. Povračilo stroškov v enkratnem znesku pomoči je možno uveljavljati za obdobje od 8. 11. 2021 do 31. 1. 2022. Vlogo za povračilo stroškov je treba oddati preko eDavkov najkasneje do 15. februarja 2022, izplačilo pomoči pa bo FURS nakazal najkasneje do 31. marca 2022.

[Dan brez cigarete - 31. januar](#)

V Sloveniji vsako leto 31. januarja obeležujemo **Dan brez cigarete**. Ta dan je še posebna priložnost za kadilce, ki želijo prenehati kaditi. V Sloveniji se razširjenost kajenja zmanjšuje, kadilcem pa so na voljo tudi brezplačni programi za opuščanje kajenja. Prenehanje kajenja ima velik pozitiven vpliv na naše zdravje, v času pandemije COVID-19 pa je še posebej ključnega pomena.

[Svetovni dan boja proti raku: vodilni mednarodni dan ozaveščanja](#)

Svetovni dan boja proti raku obeležujemo vsako leto **4. februarja**. Gre za globalno povezovalno pobudo, ki jo vodi Mednarodna zveza za boj proti raku (UICC), katere aktivna članica je tudi SZOTK. Vsako leto se v tem času po

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

E-NOVICE / JANUAR 2022

www.facebook.com/szotk

www.zadihaj.net

www.nvozdravje.si

VSEBINSKA MREŽA »NVO VARUJEJO NAŠE ZDRAVJE«

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

svetu odvija na stotine dejavnosti in dogodkov, ki povežejo skupnosti, organizacije in posameznike ter delujejo kot močan opomnik, da imamo vsi vlogo pri zmanjševanju globalnega vpliva raka. Na oskrbo raka lahko vplivajo različni dejavniki, kot so dohodki, izobrazba, geografska lega in diskriminacija na podlagi etnične pripadnosti, spola, spolne usmerjenosti, starosti, invalidnosti in življenjskega sloga. Zato je letošnja tema svetovnega dneva boja proti raku »**Close the Care Gap**« (Zmanjšati vrzel v oskrbi), z namenom ozaveščanja o vrzeli v pravičnosti, ki prizadene skoraj vse.

[SZOTK podprla izjavo ASH o pomenu obravnave negativnega vpliva tobaka na človekove pravice in agendo za trajnostni razvoj 2030](#)

SZOTK je skupaj s skoraj 30 drugimi organizacijami podprla izjavo organizacije ASH (Action on Smoking and Health), podane na četrtem vmesnem srečanju Sveta za človekove pravice za dialog in sodelovanje na področju človekovih pravic in agende za trajnostni razvoj 2030. ASH je v izjavi opozoril na pomen obravnave negativnega vpliva tobaka na človekove pravice in agendo za trajnostni razvoj 2030, saj tobak ostaja vodilni vzrok smrti, ki bi jo bilo mogoče preprečiti.

[Seznam krvodajalskih akcij v mesecu FEBRUARJU najdete tukaj.](#)

ZANIMIVE NOVICE S PODROČJA ZDRAVJA IN OKOLJA PO SVETU

[Slogan svetovnega dneva brez tobaka 2022 – »Tobak ogroža tudi okolje«](#)

Svetovna zdravstvena organizacija je napovedala globalno kampanjo za svetovni dan brez tobaka 2022 pod sloganom »*Tobak ogroža tudi okolje*« (*Tobacco: Threat to our environment*). Namen kampanje je ozaveščanje javnosti o vplivu tobaka na okolje – od pridelave, proizvodnje, distribucije in odpadkov. To bi lahko uporabnikom tobaka ponudilo še en razlog za opustitev.

Za pridelavo tobaka se vsako leto uniči okoli 3,5 milijona hektarjev zemlje. Gojenje tobaka prispeva h krčenju gozdov, zlasti v državah v razvoju. Približno 90 % vse proizvodnje tobaka je koncentrirano ravno v državah v razvoju, zato ima tobak izjemno neenakomeren vpliv na različne družbeno-ekonomske skupine. Okoljsko breme pade na države, ki so mu najmanj kos, dobiček pa ustvarjajo transnacionalne tobačne družbe, ki imajo sedež v državah z višjimi dohodki.

[Uporabniki e-cigaret, pozitivni na COVID-19, imajo večjo verjetnost, da bodo razvili simptome bolezni](#)

Nova raziskava je pokazala, da imajo ljudje, ki uporabljajo e-cigarete in so pozitivni na COVID-19, večjo verjetnost, da bodo razvili simptome te bolezni. Med simptome sodijo glavoboli, bolečine v mišicah, bolečine v prsih, slabost in bruhanje, driska in izguba vonja ali okusa, itd. Raziskava je prav tako pokazala, da so se ljudje, ki poleg e-cigaret kadijo tudi tobak, med prebolevanjem COVID-19 pritoževali nad oteženim dihanjem in so imeli pogostejše obiske urgentne ambulante kot tisti, ki niso kadili e-cigaret.

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

E-NOVICE / JANUAR 2022

www.facebook.com/szotk

www.zadihaj.net

www.nvozdravje.si

VSEBINSKA MREŽA »NVO VARUJEJO NAŠE ZDRAVJE«

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

V raziskavi je sodelovalo 280 uporabnikov e-cigaret, pozitivnih na COVID-19 in 1.445 ljudi, pozitivnih na COVID-19, ki ne uporabljajo e-cigaret. Vsi najpogostejši simptomi COVID-19 so bili veliko pogosteje poročani pri uporabnikih e-cigaret.

[Švica bo glasovala o prepovedi oglaševanja tobaka](#)

Švicarski volivci bodo 13. februarja 2022 odločali o prepovedi oglaševanja tobaka, ki je namenjena zaščiti mladih. Švica, kjer so največja cigaretna podjetja na svetu, ima nekatere najšibkejše zakone proti oglaševanju tobaka v Evropi. V Švici približno četrtnina prebivalstva kadi, od tega je okoli 100.000 kadilcev starih med 15 in 19 let. Državljeni bodo februarja glasovali o ljudski iniciativi, ki poziva k prepovedi kakršne koli oblike oglaševanja tobačnih izdelkov, ki doseže otroke in mlade. Dovoljeno bi bilo samo oglaševanje tobaka, ki neposredno cilja na odrasle. Iniciativa želi prepovedati tudi sponzorstvo s strani tobačnih podjetij. Parlament je pripravil nasprotni predlog. Preoblikoval je obstoječo zakonodajo in prepovedal oglaševanje le, če je namenjeno mladoletnikom.

Če bodo volivci glasovali v podporo ljudske iniciative, bodo zvezne oblasti morale prilagoditi zakon, da bo ustrezal novim zahtevam.

[Irska razmišlja o prepovedi prodaje cigaret po vzoru Nove Zelandije](#)

Po vzoru Nove Zelandije, ki je uvedla enega najstrožjih zakonov o prepovedi tobaka na svetu, želi tudi Irska uvesti podoben zakon. Irska zdravstvena služba (HSE) razmišlja o popolni prepovedi prodaje tobaka, da bi s tem ukinili kajenje cigaret na Irskem. V obravnavi je tudi druga strategija, in sicer, zmanjšanje števila trgovin, ki imajo dovoljenje za prodajo tobačnih izdelkov. Urad HSE preučuje obe možnosti. Prizadevajo si tudi, da bi velika tobačna podjetja pokrila zdravstvene stroške države, povezane z zasvojenostjo z nikotinom. Izvedli bodo tudi raziskavo za uvedbo medletnega zvišanja davka na prodajo tobačnih izdelkov do 20 % letno. V letu 2022 bodo izvedli številne raziskave, da bi preverili javno podporo novim predlogom.

[Vzoru Nove Zelandije želi slediti tudi Singapur](#)

Singapur je pripravljen uvesti prepoved kajenja mladim odraslim v skladu s podobno strogimi pravili, ki so jih uvedli na Novi Zelandiji. S tem država poudarja svojo zavezanost krepitvi nadzora nad tobakom. Singapursko Ministrstvo za zdravje je dejalo: »Gre za privlačen predlog, saj preprečuje mladim, da bi začeli kaditi, medtem ko starejšim kadilcem ne postavlja preveč omejitev.« Ministrstvo je dejalo tudi, da bi rado okrepilo že veljavno prepoved e-cigaret, ki predstavlja večji izziv pri mladih, saj z naročanjem e-cigaret na spletu zaobidejo zakon. Dodali so, da če se uporaba e-cigaret ukorenini med mlajšo populacijo, bo to izničilo ves napredek, ki so ga dosegli pri omejevanju kajenja. Singapur je s svojimi strogimi zakoni zmanjšal razširjenost kajenja z 11,8 % v letu 2017 na 10,1 % v letu 2020. Upadel je tudi delež mladih kadilcev, potem ko so zvišali minimalno določeno starost za nakup in uporabo cigaret z 19 let leta 2019 na 21 let leta 2021.

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

E-NOVICE / JANUAR 2022

www.facebook.com/szotk

www.zadihaj.net

www.nvozdravje.si

VSEBINSKA MREŽA »NVO VARUJEJO NAŠE ZDRAVJE«

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

WEBINARJI, KONFERENCE IN OSTALI DOGODKI

[Digital marketing of alcoholic beverages: what has changed? - 9. december 2021](#)

Bolj, kot so posamezniki izpostavljeni trženju alkohola, večja je verjetnost, da bodo alkohol pili. Izpostavljenost trženju alkohola poveča sprejemljivost pitja alkohola ter vpliva na starost začetka in vedenja pri pitju, vključno s prekomernim pitjem. Digitalne platforme so hitro postale močno marketinško orodje za alkoholne pijače. Za razliko od televizijskih reklam ali panojev digitalno trženje alkoholnih pijač ni omejeno s časom ali prostorom, njegova hitra širitev pa postavlja nove izzive za pravočasen nadzor in njegovo izvrševanje.

[Generalna skupščina ENSP – 12.–13. december 2021](#)

12. in 13. decembra 2021 je potekala generalna skupščina Evropske mreže za preprečevanje kajenja in zasvojenosti z nikotinom (ENSP). Dogodek je bil izveden v kombinirani obliki: virtualno in v živo v Parizu. SZOTK se je dogodka udeležila kot redna članica ENSP.

[Nacionalno srečanje »Združimo moči – za dobro počutje na delovnem mestu!« – 10. december 2021](#)

Spletni dogodek »Združimo moči – za dobro počutje na delovnem mestu« je bil organiziran v okviru Programa MIRA, Nacionalnega programa za duševno zdravje. Namen dogodka je bil ozaveščanje o pomenu ter načinih krepitve duševnega zdravja v delovnih okoljih, kot tudi informiranje o ponudbi storitev za krepitev duševnega zdravja v delovnih okoljih, ki so v Sloveniji že na voljo. O duševnem zdravju je pomembno govoriti, saj je ta tematika, še posebej na delovnem mestu, še vedno tabu. Velikokrat so posamezniki deležni predsodkov, neprimerne odnosa in zapostavljanja.

Pogoji na delovnem mestu imajo velik vpliv na našo zmožnost opravljanja dela, kot tudi na naše duševno ter telesno zdravje in na druge vidike našega življenja. Delo v ustreznih pogojih ter ob obvladljivih zahtevah krepi in varuje naše duševno in telesno zdravje. Zdravo delovno okolje in dobri pogoji nam dajejo občutek uspešnosti in kompetentnosti ter nam nudijo socialno oporo, kar je pomembno za ohranjanje duševnega zdravja.

[Towards an Ambitious Global Alcohol Action Plan – 19. januar 2022](#)

Namen webinarja "Naproti ambicioznemu globalnemu akcijskemu načrtu za alkohol" («Towards an Ambitious Global Alcohol Action Plan») je bil prikazati pomen pospešenega ukrepanja proti škodi zaradi alkohola z razpravo o primerih ambicioznega razvoja alkoholne politike in o tem, kaj to pomeni za ljudi in skupnosti. Spletni dogodek je pokazal potrebo po zaščiti razvoja alkoholne politike pred vmešavanjem alkoholne industrije in osvetlil konkretne primere vmešavanja industrije ter kaj je to pomenilo za skupnosti. Namen dogodka je prav tako bil razpravljati o rešitvah, ki pomagajo pospešiti ukrepanje alkoholne politike za doseganje ciljev trajnostnega razvoja. S predstavitvijo je sodelovala tudi generalna direktorica Direktorata za javno zdravje.

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

E-NOVICE / JANUAR 2022

www.facebook.com/szotk

www.zadihaj.net

www.nvozdravje.si

VSEBINSKA MREŽA »NVO VARUJEJO NAŠE ZDRAVJE«

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

Ostali webinarji in spletni dogodki:

- [Preventing Underage Alcohol Purchasing Online Using Payment Card Details – 8.12.2021](#)
- [Tobacco Industry Tactics: Barriers to Effective Implementation and Enforcement – 9.12.2021](#)
- [iPAAC Joint Action Final Conference – 13.–12.12.2021](#)
- [10th Global Conference on Health Promotion – 13.–15. 12. 2021](#)
- [10. slovenski preventivni dnevi: »Izzivi preventive v postepidemičnih časih« – 16. in 17. december 2021](#)
- [ECTC/ENSP Webinar "Reduction Demand for all Tobacco Product" – 17.12.2021](#)
- [Konferenca o kroničnih nenalezljivih boleznih \(KNB\) in preventivnih ukrepih v času covid-19 – 23.12.2021](#)
- [Alcohol industry sustainability commitments – 12.1.2022](#)

NAPOVEDNIK DOGODKOV

[Webinar ob Dnevu brez cigarete - 28. januar 2022](#)

SZOTK organizira spletni dogodek, ki bo potekal **28. januarja med 10. in 12. uro**. Z njim bomo obeležili **Dan brez cigarete**, ki je vsako leto 31. januarja.

Dogodek bo osvetlil področje **priporočil pri opuščanju kajenja pri ranljivih skupinah**, predvsem nosečnicah, bolnikih s sladkorno boleznijo, srčno-žilnimi obolenji ter KOPB. V Sloveniji je kajenje tobaka med vodilnimi preprečljivimi dejavniki tveganja za smrt in izgubljena zdrava leta življenja. Opuščanje kajenja spodbujamo v vseh okoljih, kjer živimo in delamo s pristopi, ki so prilagojeni življenjskim situacijam posameznikov.

Dogodek je namenjen zdravstvenim delavcem in predstavnikom nevladnih organizacij, ki v svoje delo vključujejo zmanjševanje rabe tobaka. Prijave zbiramo na e-mail: neza@nvozdravje.si. Spletno povezavo boste prejeli nekaj dni pred dogodkom. Vljudno vabljeni!

RAZPISI NA PODROČJU ZDRAVJA IN OKOLJA

[Javni razpis za \(so\)financiranje raziskovalnih projektov za leto 2022](#)

Razpisuje: Javna agencija za raziskovalno dejavnost

Vrednost razpisa: 16.400.000,00 EUR

Datum objave na razpisi.info: 3. 1. 2022

Rok prijave: 28. 2. 2022

Slovenska zveza za javno zdravje, okolje in tobačno kontrolo
Partizanska cesta 12, 2000 Maribor
Tel.: 05/ 91 78 076

Za odjavo od e-novic pišite na:
nvo.zdravje@tobak-zveza.si

SLOVENSKA ZVEZA ZA
JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE
IN TOBAČNO KONTROLO

NVO varujejo naše zdravje

E-NOVICE / JANUAR 2022

www.facebook.com/szotk

www.zadihaj.net

www.nvozdravje.si

VSEBINSKA MREŽA »NVO VARUJEJO NAŠE ZDRAVJE«

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Program sofinancirajo Ministrstvo za zdravje RS, FIHO in MOM

[Razpis Evropskega parlamenta za sofinanciranje dveh lokalnih evropskih mladinskih dogodkov v 2022](#)

Razpisuje: Evropski parlament

Vrednost razpisa: V okviru tega razpisa je na voljo 200 000 EUR, Evropski parlament bo podprl dva projekta v vrednosti do 100 000 EUR.

Datum objave na razpisi.info: 17. 1. 2022

Rok prijave: 2. 3. 2022

[Razpis EYF za sofinanciranje projektov v okviru mladinske kampanje za oživitev demokracije 2022](#)

Razpisuje: Evropska mladinska fundacija (EYF)

Datum objave na razpisi.info: 17. 1. 2022

Rok prijave: 16. 5. 2022

[CERV: Razpis za sofinanciranje projektov na področju zaščite in spodbujanja pravic otrok za leto 2022](#)

Razpisuje: Evropska komisija, Generalni direktorat za pravosodje in potrošnike.

Vrednost razpisa: 3.010.000 EUR.

Zneski in deleži financiranja: Prijavite lahko projekte v vrednosti nad 75.000 EUR (zgornje omejitve ni), sofinancira se do 90 % upravičenih stroškov.

Datum objave na razpisi.info: 13. 12. 2021.

Rok prijave: 18. 5. 2022.

Trajanje projekta: Od 12 do 24 mesecev.